

רע"פ 4473/24 - גאורגי גנידזה נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 4473/24

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: גאורגי גנידזה

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 17.04.2024 בעפ"ג 31188-04-23 שניתן על ידי כבוד השופטים י' עדן, י' ייטב ו-פ' גילת כהן

בשם המבקש: עו"ד אשרף שחאדה

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופטים י' עדן, י' ייטב ו-פ' גילת כהן) בעפ"ג 31188-04-23, שניתן עוד ביום 17.04.2024, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר שבע (כבוד השופט י' בן דוד) בת"פ 20-07-21135, שניתן ביום 23.03.2023.

הרקע לבקשה והבקשה

2. בתמצית שבתמצית, ביום 01.11.2021 הורשע המבקש, נוכח הודאתו בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון 'פתוח', בביצוע שתי עבירות של תקיפה הגורמת חבלה ממשית, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; זאת, מאחר שביום 04.07.2020 הפעיל המבקש אלימות כלפי שני מתלוננים, בעקבות סכסוך שהתגלע ביניהם במסעדת "נאפיס" שבבאר שבע. לא זו אף זו, לאחר שאחד מהמתלוננים הופל לרצפה על ידי המבקש וחבריו, המבקש המשיך לתקוף אותו, כך שחבט בו בעין בעודו על הרצפה.

3. לפניי בית משפט השלום הונח תסקיר מטעם שירות המבחן, אשר בא בהמלצה על מאסרו של המבקש בדרך של עבודות שירות, וכן נשמעו טיעונים לעונש. בהמשך לכך, ביום 23.03.2023, נגזר דינו של המבקש.

4. לאחר שסקר בהרחבה את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, בנסיבות הדומות לענייננו, קבע בית משפט השלום מתחם עונש שנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בעניינו של המבקש, נפסק כי יש למקם את העונש ברף התחתון של המתחם, זאת נוכח גילו, עברו הפלילי הנקי, ההודאה שמסר - וכן לאור המלצתו של שירות המבחן. בנסיבות אלו, נגזרו על המבקש 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי, קנס כספי ופיצוי למתלוננים.

5. המבקש ערער על חומרת עונשו לפני בית משפט קמא. לאחר שקיים שלושה דיונים וכן עיין בתסקיר נוסף מטעמו של שירות המבחן, דחה בית משפט קמא את הערעור ביום 17.04.2024. בפסק דינו של בית משפט קמא הודגש כי המבקש הפגין אלימות חמורה כלפי שני נפגעים שונים, "אשר המשיכה גם כאשר אחד מהם היה על הרצפה". בנסיבות אלה, ונוכח הצורך ליתן מענה עונשי "הולם ומרתיע" למעשים חמורים כגון דא, נקבע כי הענישה שהוטלה על ידי בית משפט השלום היא "הולמת, מידתית וראויה".

6. מכאן הבקשה שלפניי, שהוגשה היום, 30.05.2024, יום העבודה האחרון לפני המועד שנקבע, בפסק הדין מיום 17.04.2024, להתייצבותו של המבקש לעונש המאסר שנגזר עליו, ביום 02.06.2024; ועמה בקשה לעיכוב ביצוע.

7. בתמצית, נטען כי העונש שהוטל על המבקש על ידי בתי המשפט קמא חורג באופן קיצוני ממתחם הענישה ההולמת, וכי הוא אינו עומד בעיקרון האחידות בענישה. כמו כן, המבקש טען כי בתי המשפט קמא שגו שעה שלא אימצו את המלצת שירות המבחן ומפני שלא התחשבו בסיכויי להשתקם. אשר לטעמים למתן רשות ערעור בגלגול שלישי הוסבר כי "לב הבקשה הינה החשש [כך במקור - ח' כ'] כי למערער [המבקש - ח' כ'] נגרם עיוות דין או אי צדק קיצוני [...] מהי הגדרת המילה שיקום?; האם בכל הליך משפטי (פלילי) כדי לקבוע שהנאשם ישתקם או יש סיכוי שישתקם יש צורך בתסקיר [...] או שאפשר גם ללמוד מנתונים חיצוניים אובייקטיביים שנאשם [השתקם [...]]; מה היחס בין האינטרס הציבורי לבין עקרון ההלימה [...]?"

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, נחה דעתי כי דינה להידחות בלא צורך בתשובת המשיבה.

9. כידוע, רשות לערער ב'גלגול שלישי' תינתן רק במקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית-עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים או כאשר עולה חשש לעיוות דין או אי צדק חמור שנגרם למבקש (ראו למשל: רע"פ 8323/23 מנאע נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (23.11.2023), והאסמכתאות שם). כמו כן, כאשר הבקשה נסובה על חומרת עונשו של המבקש, רשות מטעם זה תינתן רק כאשר הוכח שהעונש שנגזר על המבקש סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת בנסיבות העניין (ראו למשל: רע"פ 6713/23 אגבאריה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (11.09.2023), והאסמכתאות שם).

1. על אף טענותיו הרבות של המבקש - הבקשה שלפניי לא באה בקהל אותם מקרים. היא לא מעוררת שאלה משפטית עקרונית, שכן השאלות אותן הציב המבקש הוכרעו זה מכבר בפסיקה; אין בנדון דידן כל חשש לעיוות דין או אי צדק חמור, שכן בתי המשפט דלמטה ביצעו מלאכתם נאמנה ונתנו למבקש את יומו; והמבקש לא עמד בנטל, הכבד, שמוטל עליו, לשכנע כי עונשו סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת בנסיבות העניין.

10. בהתייחס לטענת המבקש המבוססת על טעמי השיקום אציי, כי, כידוע, "אין מדובר בטענה המתקבלת כעניין שבשגרה, ויש צורך בנסיבות חריגות ומיוחדות כדי להורות כן", לא כל שכן מקום בו היא נטענת במסגרת בקשת רשות ערעור ב'גלגול שלישי' (רע"פ 108/24 אבו סרחאן נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (08.01.2024)). איני סבור, כי

מתקיימות בענייננו נסיבות כאמור.

11. לא למותר לציין, כי המלצה שניתנה על ידי שירות המבחן היא בגדר המלצה בלבד, זאת משום "[ש]שיקולי הענישה שעל בית המשפט לשקול הינם רחבים יותר וכוללים שיקולים נוספים" (רע"פ 765/14 אחרינו נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (13.03.2014)), וכי ממילא - להמלצת שירות המבחן ניתן משקל במסגרת גזר דינו של בית משפט השלום, עת שנמצא כי יש למקם את עונש המאסר שהוטל על המבקש בתחתית מתחם הענישה.

12. בשולי הדברים אך לא בשולי חשיבותם, אציין כי יש להצר על המועד בו הוגשה בקשת רשות הערעור, ועמה הבקשה לעיכוב ביצוע; שכן, כפי שנזדמן לי להעיר מספר פעמים בעבר -

"לא אחת, מונחות לפניי שופטי בית משפט זה בקשות רשות לערער לפי סימן ד' 1 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, ב'רגע האחרון', לפעמים ממש ב'דקה התשעים'. במה שעלול להצטייר, לכאורה, כניסיון להציב את בית המשפט בפני סד זמנים שיחייב את דחיית מועד ריצוי עונשו של המבקש, כדי לדון באופן ממצה בבקשתו. אך זאת יידע כל מבקש שפועל כך - לא בנקל יידחה מועד ריצוי עונשו אך בשל הגשת בקשת רשות לערער. שהרי מדובר בחריג לכלל; ביוצא הדופן; במצב דברים שסותר האינטרס הציבורי המשמעותי התומך בריצוי מידי של עונשים. הדברים נכונים מכוח קל וחומר ב'גלגול שלישי'. כל הפועל בדרך זו - צפוי להתבדות" (רע"פ 7578/23 פלוני נ' מדינת ישראל (03.11.2023)).

13. סוף דבר: בקשת רשות הערעור נדחת בזאת, ועמה הבקשה לעיכוב ביצוע. למען הסר ספק, המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 02.06.2024, כפי שנקבע על-ידי בית משפט קמא.

ניתנה היום, כ"ב באייר התשפ"ד (30.5.2024).

ש ו פ ט